

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI RAQAMLI
TEXNOLOGIYALARI
VAZIRLIGI
MUHAMMAD AL-XORAZMIY NOMIDAGI TOSHKENT AXBOROT
TEXNOLOGIYALARI UNIVERSITETI

LOYIHA ISHI 1

Mavzu: Osiyo davlatlaridagi IT- Universitetlari

Bajardi: Nabijonov Yahyojon 652-21 guruh

Rahbar: Zaripova Dilnoza

Komissiya a'zolari:

Tasdiqlayman

Toshkent 2023

Reja :

1. IT nima ?
2. IT sohasining inson hayotidagi o'rni va ahamiyati.
3. Osiyo dagi IT universitetlardagi ta'lim tizimi.
- 4 O'zbekistondagi yetakchi IT universitetlar.

IT (Information technology) – ingliz tilidan olingan qisqartma so'z bo'lib, “Axborot texnologiyalari” degan ma'noni anglatadi. Kompyuterlarning ixtiro qilinishi bu sohaga bo'lgan ilk qadamning qo'yilishi edi. Axborot texnologiyalari rivojini Apple, Microsoft, Facebook, Google singari yakkashoh kompaniyalar misolida ko'rishimiz mumkin.

Bunday tezkor rivojlanish soha mutaxassislariga bo'lgan talabni keskin oshirib yubordi. LinkedIn talqiniga ko'ra eng talabgir 10 ta kasbning 7 tasi axborot texnologiyalari bilan bog'liq.

- **Mobil dasturchi** – Mobil ilovalar yaratadi. Bu soha ham asosan Apple mahsulotlari bilan ishluvchi iOS dasturchi, Android tizimi bilan ishlovchi Android dasturchi kasblariga bo'linadi.
- **Dasturchi muhandis** – hayotiy muammolarni yechish uchun kompyuter tizimlari va dasturlarini yaratadi. Bunda bir qancha dasturlash tillaridan birini tanlash kerak bo'ladi. Ommabop dasturlash tillari:
 - Python;
 - Java;
 - Go;
 - .Net;

- JavaScript;
- Php;
- C
- **UX/UI dizayner** – Veb sahifalar, mobil ilovalar uchun dizayn yaratadi. Bunda asosan Figma, Adobe XD kabi dasturlardan foydalanadi.

Xalqaro maydonda esa yana quyidagi IT ga oid kasblar ham talabgir hisoblanadi:

- **O'yinlar dasturchisi** – Kompyuter o'yinlari yaratadi.
- **Data Muhandisi** – Juda ham ko'p ma'lumotlarni tahlil qilib, undan ma'no chiqaradi. Masalan, keyingi oyda sotuv hajmi qancha bo'lishini
- **Axborot xavfsizligi** – Ma'lumotlar va kompaniya uchun axborot xavfsizligiga mas'ul
- **Kompyuter tizimlari arxitekti**
- **Tizim va tarmoq ma'muri**
- **IT boshqaruvchi** – korxonaning axborot texnologiyalari bilan bog'liq talablarini bajaruvchi
- **Loyiha boshqaruvchisi** – IT loyiha rivoji uchun mas'ul
- **QA muhandisi** – dasturlar va saytlarni foydalanuvchiga yetib bormasdan oldin tekshirib, muammolarni oldini oladi

1.2 IT sohasining inson hayotidagi o'rni va ahamiyati

IT sohasi bugungi kunda hayotimizdagi eng kerakli sohalardan biri hisoblanadi. IT sohalari hayotimizni bir muncha yengillashtirmoqda. Bugungi kunda biz IT texnologiyalarinihar qadamda uchratishimiz mumkin. Misol uchun

biz talabalar kontrakt shartnomamizni onlayn tarzda olmoqdamiz. Bunda biz o'z vaqtimizni tejab qolamiz va turli hil qog'ozbozliklar ham yo'qoladi. IT sohasining rivojlanishi ish samaradosligining ortishiga ham sabab bolmoqda. Hozirgi kunda 3 4 nafar ishchi bajaradigon vazifani bitta texnologiya bajarmoqda. Lekin bu ishsizlik darajasining kotarilishiga olib keladi. Shuning uchun har bir inson IT sohasini o'rganishi kerak. BUgungi kunda butun davlatning rivojlanishi IT sohasining rivojlanishiga bevosita bog'liq. Shuning uchun dunyoning ko'plab mamlakatlari birinchi navbatda barcha e'tiborini butun IT-ekotizimini yaxshilash uchun qulay shart-sharoitlarni yaratishga qaratmoqda.

O'zbekiston Markaziy Osiyodagi eng yirik bozorga ega davlat hisoblanadi. Shu sababli mahalliy tadbirkorlar o'rtasida raqobatni kuchaytirish va O'bekiston bozorini texnologik g'oyalar bilan to'ldirish maqsadida Respublikamizning yirik shaharlarida texnologik tadbirlar o'tkazilmoqda.

Ozbekistonda IT sohasining rivojlanish dinamikasi yaxshi va boshqa rivojlanayotgan respublikalarga nisbatan ancha tezroq rivojlanmoqda. Yaqin

Ommaviy axborot vositalari eng asosiy, qudratli va ta'sirchan mafkura vositasi ekenligi, oxirgi paytlarda informatsion hurujlarning tez-tez uyushtirilayotgani aslida urushga munosabatning o'zgarganligidan, qurolning yangi turi kashf qilinganidan darak beradi. Bu qurol axborotdir. Bunday qurol yordamida olib boriladigan informatsion urushlarda insonning ongi va qalbi nishonga olinishi, internetdan foydalanish, bugungi kunda dunyoda terroristlar foydalanigan internet saytlar to'satdan paydo bo'lishi, axborot xurujlari hamda ularga qarshi kurashish yo'llari haqida.kelajakda Markaziy Osiyo davlatlarini ortda qoldirishi uchun barcha shart-sharoitlar mavjud va yetarlidir.

Global Talent Shortages Reach 16-Year-High

Three in four employers globally report difficulty finding the talent they need in 2022, strengthening +6 percentage points year-over-year and double the difficulty in 2010 (31%).

ManpowerGroup Employment Outlook Survey | Q3 2022

ManpowerGroup Proprietary Information | 17

- Osiyo davlatlari IT sohasida dunyoning eng rivojlangan va tanilgan mamlakatlaridan hisoblanadi. [Ular IT texnologiyalarini o'z ta'lim tizimlariga keng joriy qilishgan va IT sohasida yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlashga alohida e'tibor qaratgan¹.](#)
- Toshkent Axborot Texnologiyalari Universiteti (TATU): bu universitet 1955 yilda tashkil etilgan va O'zbekistonda IT sohasida eng yirik va eng nufuzli universitetlardan biri hisoblanadi. Ushbu universitet IT sohasining asosiy nazariy va amaliy bilimlarini, shuningdek kasb-hunar va ilmiy tadqiqotlarni o'zlashtirishga imkon beradigan ta'lim shakllari va yo'nalishlari bilan ta'minlaydi. [TATU talabalari IT sohasining zamonaviy muammolarini hal qilishga, yangi texnologiyalar yaratishga va IT sohasining rivojlanishiga hissa qo'shishga tayyorlanadi¹.](#)
- IT Park University (ITPU): bu universitet 2020 yilda tashkil etilgan va O'zbekistonda IT sohasida eng yangi va eng zamonaviy universitetlardan biri

hisoblanadi. Ushbu universitet IT Parkning bir qismi bo'lib, IT sohasining eng qiziqarli va dolzarb yo'nalishlarini o'z ichiga oladi. ITPU talabalari IT Parkning infrastrukturasini, resurslari, hamkorlari va loyihalaridan foydalanishlari mumkin. [ITPU talabalari IT sohasining eng yuqori standartlariga va talablariga mos keladigan sertifikatlar va diplomlar oladi²](#).

- Inha University in Tashkent (IUT): bu universitet 2014 yilda tashkil etilgan va Koreya Respublikasi bilan hamkorlikda ishlaydi. Ushbu universitet IT sohasining turli yo'nalishlarida Koreya texnologiyalarini o'rgatadi. IUT talabalari IT sohasining nazariy va amaliy bilimlarini, shuningdek, Koreya tilini va madaniyatini o'rganadi. [IUT talabalari Koreya universitetlari va kompaniyalari bilan aloqada bo'lishlari mumkin³](#).
- Toshkent Kimyo-Texnologiya Instituti (TKTI): bu universitet 1932 yilda tashkil etilgan va O'zbekistonda kimyo-texnologiya sohasida eng yirik va eng qadimiy universitetlardan biri hisoblanadi. Ushbu universitet IT sohasida ham faol ishtirok etadi va IT sohasining kimyo-texnologiya bilan bog'liq yo'nalishlarini o'rgatadi. [TKTI talabalari IT sohasining kimyo-texnologiya, materialshunoslik, nanotexnologiya, biosistemalar, ekologiya, energiya, oqim va transport kabi fanlarni o'rganadi⁴](#).
 - IT Park University (ITPU) O'zbekistonda IT sohasida eng yangi va eng zamonaviy universitetlardir. Ushbu universitet 2020 yilda tashkil etilgan va IT Parkning bir qismi bo'lib, IT sohasining eng qiziqarli va dolzarb yo'nalishlarini o'z ichiga oladi. [ITPU talabalari IT Parkning infrastrukturasini, resurslari, hamkorlari va loyihalaridan foydalanishlari mumkin¹](#).

- ITPU ta'lim tizimi hibrid formatda (asosan onlayn) ta'lim beradi va Toshkentda kampusi va 12 ta boshqa shaharlarda ofislari bor. Ushbu universitet IT sohasida butun mamlakat bo'ylab ta'lim beradi. [ITPU ta'lim tizimi quyidagi shakllardan iborat](#)¹:
 - Kuningi kunduzgi ta'lim shakli: bu shaklda talabalar kuningi vaqtda universitet binosida yoki IT Parkning ofislarida o'qishadi va o'qituvchilardan to'g'ridan-to'g'ri o'qitish va nazorat oladi. Bu shakl talabalar uchun eng samarali va sifatli ta'lim shakli hisoblanadi.
 - Masofaviy ta'lim shakli: bu shaklda talabalar masofadan turib o'qishadi va universitetning virtual ta'lim tizimidan foydalanadi. Bu shakl talabalar uchun eng qulay va moslashuvchan ta'lim shakli hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Rahmonqulov "IBM PC shaxsiy kompyuterida ishlash", T.: "Sharq", 1998.
2. A. Axmedov N. Taylaqov "Informatika", Toshkent "O'zbekiston", 2001.
3. A. Abduqodirov va boshqalar "Informatika", T.: "Me'ros". 2002.